

om, at dette maa blive erindret, og at der maa blive draget Omsorg for, at disse Skoler faar gode økonomiske Kaar at leve under; thi først da vil de kunne opfylde det Krav, man absolut maa stille til dem: at de med Hensyn til Undervisningen fuldstændig staa Maal med Kommuneskolerne. Det er i disse Tider ikke let for Friskolens Lærere og Lærerinder at faa Pengene til at slaa til. Jeg beder derfor om, at man, naar man nu skal til at overveje om Tilskud til de forskellige Institutioner, i ganske særlig Grad vil tænke paa Friskolerne.

Johs. Fog-Petersen: Jeg vil begynde med at gøre et Par mere formelle Bemærkninger om noget, som jeg er stødt paa under min Gennemgang af Finansloven. Der er først en sproglig Bemærkning. Man har ganske vist advaret mig fra mange Sider mod at kritisere Lovenes sproglige Affattelse, fordi det er ganske haabløst. Imidlertid vil jeg blive ved at gøre det, saa længe jeg har den Ære at sidde i denne Sal. Jeg finder i Finanslovsforslagets § 14, VIII. H. en Bevilling: „Til Udgifter ved Hjemsendelse af trængende Danske mellem de tidligere dansk-vestindiske Øer og Danmark“. En „Hjemsendelse mellem de tidligere dansk-vestindiske Øer og Danmark“ ved jeg ikke, hvad er, det er Negerdansk, som vi ikke skulde have i Finansloven. Man har da ogsaa rettet paa det i Statsregnskabet for 1917—18, hvor man har sagt, at det er til Hjemsendelse fra de dansk vestindiske Øer til Danmark og omvendt. Naturligvis skulde der staa saaledes.

En anden Ting, jeg vil gøre opmærksom paa, er, at der paa § 18, under Kirkeministeriets Budget, er opført en Bevilling paa 500 Kr. til Enken efter Sognepræst I. H. Monrad ved Frederikskirken. Det forbavser mig, thi Fru Monrad er afgaaet ved Døden for over et Aar siden og blev begravet den 1. September 1917.

Efter disse Bemærkninger vil jeg gerne rette et Par Henstillinger til de højtærede Ministre. I det meget interessante Foredrag, vi hørte i Gaar Aftes af det ærede Medlem for Aalborg Amts 7de Valgkreds (Birck) — man kunde maaske kalde ham „Hælvten Politiker og Hælvten Profet“ — førte han os op paa et højt Bjerg og viste os, jeg kan godt sige, den kommende Verdenselendighed, idet han advarede os imod, hvad vi vilde møde, og henviste til, at der vilde komme store Trustdannelser og Kapitalsammenslutninger. Og han henviste i denne Forbindelse den høje Rege-

rings Opmærksomhed paa en Lovgivning, som man var kommet ind paa ovre i de forenede Stater, og hvortil den nuværende Præsident havde taget Initiativet, en Lovgivning om Kontrol med saadanne Truste og Kapitalsammenslutninger. Jeg vil gerne slutte mig til denne Henvendelse til Regeringen. Jeg tror, det vil være rigtigt, og at det bliver nødvendigt, at Regering og Rigsdag i Tide har Øjnene aabne for, at der ogsaa i vort Land maa træffes Foranstaltninger til en virksom Kontrol med saadanne Kapitalsammenslutninger for at sikre Forbrugerne mod uretmæssig Udnyttelse af saadanne faktiske og retslige Monopoler, som ikke — i alt Fald ikke nu for Tiden — kan eller bør overtages af Staten.

Jeg vil dernæst gerne slutte mig til den Udtalelse, der blev fremsat af det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Peder Hedehol), idet han henvendte sig til Indenrigsministeren med en Opfordring om Fremsættelse af en ny Lærlingelov. Jeg retter ikke nogen Henvendelse hverken til den højtærede Indenrigsminister eller til Indenrigsministeriet i disse Tider, uden at krympe mig ved det, fordi jeg ved, hvor optaget dette Ministerium og Indenrigsministeren er af Arbejde; men Forholdene er saaledes, at det vilde være meget værd, om vi kunde faa et Forslag til en ny Lærlingelov frem. Maa jeg i denne Forbindelse gøre opmærksom paa, at der i Øjeblikket af den højtærede Handelsminister er nedsat en Handelsskolekommission; det vilde være overmaade meget værd for denne Kommissions Arbejde, om man havde noget Begreb om, hvordan den nye Lærlingelov vilde blive formet.

Den københavnske Skolelov af 20. Marts 1918 har, som man kunde vente det, sat Spor paa det forelagte Finanslovsforslag, og efter min Opfattelse vil Loven ogsaa faa blivende Indflydelse paa vor kommende Skolelovgivning. Jeg tænker her først og fremmest paa den Bestemmelse, der var saa megen Strid om, Bestemmelsen i § 8 om Forholdet til den private Skole. Det har interesseret mig meget at se, at der allerede er gjort Brug af § 8, 3die Stykke, om Tilskud til Skoler tilhørende Religionssamfund udenfor Folkekirken, idet tre romersk-katolske Skoler, nemlig Jesuiterkollegiet i Ordrup (St. Andreas Kollegiet), St. Knuds Skole paa Frederiksberg og St. Josefs Søstrenes Realskole i København, har søgt om Understøttelse, som foreslaas bevilget dem.